

Po prihodnjih poizkusih na Pacifiku bo proučil, ali so podatki «zadovoljivi» - O pogojih za sklicanje konference - V Pragi sestanek zunanjih ministrov Poljske, ČSR in Vzhodne Nemčije

(Iz «Jezan»

TEŽKA DEDIŠČINA ARABSKEGA SVETA

Moderno dekle v dilemi...

Sedela je pri meni na klopi. Bil sem nekoliko vznemirljen, ker je bila to prva Arabka, s katero sem govoril. Govorila sva francosko, ker je ona ta jezik dobro obvladala. Vprašala sem jo, kaj nedoločeno, česar se ji ni spominjati, vendar ni imela takoj postavil nove vprašanje; kdaj in v kakšnem trenutku se je zdelo sebi največ vredna?

Priznala sem, da bo odgovor mlada dekleta, ki je prišlo na vseučilišče zato, da bi študirala arabsko književnost, karacteristično, da se nanašala na današnje emancipacije sirske žene. Sicer, ki je skozi vso zimo kar razpisno razmetavala svoje bogastvo in vzbujalo v meni toliko močne občutke, morda take, zaradi česar nam to deželo za Orient, je napolnilo ves prostor pred vseučiliščem v Damasku. Na diru - tako se je klicalo dekle - je pogledala svojo kolegico poleg sebe na klopi in nato uperila vame svoje radovedne oči. Vtis, ki je pred tem nedoločno vsiljeval, se je obnovil: vsak Nadir pogled je drug ali vračanje. Eno in drugo hkrati, morda vse skupaj samo eno: beg v žensko, beg v žensko Orient, se posebej in vračanje k ženski radovednosti, morda celo k iskanemu človeku, ki mu stika in zaupanja. In vse to se pri tej osemnajstletni študentki zdi dokaj enostavno v globini, v njenem erem očesu (Arabke imajo menda skoraj vse najlepše oči na svetu) se pojavljajo ali izgubljajo nekaj... kaj? Morda gre za odsev gostih trepalnic, vendar je človek prepričan, da gre za nekaj več.

Pogledala je Džamilo, svojo kolegico, nato Georgea, prav tako študenta, Arabca kolonialne vere, četrtega in zadnjega na klopi, ki ga poznamo in na videz, iz predavalnice. Nato je svoje temne oči uperila vame:

«Morda tedaj, ko sem drla puško v roki...»

Nadira, kot tisoč in tisoč Arabk, kot tisoč in tisoč mladenič, je pripadala organizaciji ljudskega odpora in njen odgovor je bil povsem njošen, ker vsebuje predanost študentki in arabskemu svetu ter navdušenost zaradi... izenačevanja z muslimani.

«Kaj sem nekaj reči, to da ona me je pogledala s pogledom, ki je odražal stanje med dekle in pobegom imajo, da ostane tu. Nepriznava, kaj mi je rekla:

«Morda bi vas nekaj vprašala... Ne morem pred njimi...»

Džamila in George sta ostala presenečena, vendar sta stala in odšla. Ko sta naju pustila sama, je Nadira rekla:

«Kaj boste mislili o meni? Priznava mislim, kaj bosta mislila o meni George in Džamila. Če bi ne bili vi od tam, če bi vi ne bili iz Jugoslavije, bi vas ne vprašala. Reči ste, da ste oženjeni... Ste jo sami izbrali? In tudi ona?»

Odgovoril sem ji, da je to pri nas tako. Razen ponekod, v kateri zaostali vasi.

«Kaj pa, če pri izbiri zgrešite?»

«Kdo tudi zgreši,» sem rekel.

V njenih črnih očeh, v globini, kjer je bilo še nekaj motnega, je mrak povsem izginil. Toda tri dekleta, ki so tu morda motila, so Nadiro spravi v dvom. Zdelo se mi je, da je vse ono, kar sva ti, saj ni bilo možno, da bi da ostane z dekle prosto, brez nekega globljega namena. Stvar sta pokvarila še Džamila in George, ki sta se vrnila.

«Kaj pa se končala,» sem rekel ostro. «Vrnila se malo prej,»

Nadira se je obrnila k meni in mi v očeh je zažarelo nagle in odločno govornice.

«Kaj boste mislili o meni? Priznava mislim, kaj bosta mislila o meni George in Džamila. Če bi ne bili vi od tam, če bi vi ne bili iz Jugoslavije, bi vas ne vprašala. Reči ste, da ste oženjeni... Ste jo sami izbrali? In tudi ona?»

Odgovoril sem ji, da je to pri nas tako. Razen ponekod, v kateri zaostali vasi.

«Kaj pa, če pri izbiri zgrešite?»

«Kdo tudi zgreši,» sem rekel.

V njenih črnih očeh, v globini, kjer je bilo še nekaj motnega, je mrak povsem izginil. Toda tri dekleta, ki so tu morda motila, so Nadiro spravi v dvom. Zdelo se mi je, da je vse ono, kar sva ti, saj ni bilo možno, da bi da ostane z dekle prosto, brez nekega globljega namena. Stvar sta pokvarila še Džamila in George, ki sta se vrnila.

«Kaj pa se končala,» sem rekel ostro. «Vrnila se malo prej,»

Nadira se je obrnila k meni in mi v očeh je zažarelo nagle in odločno govornice.

— Mihec, kaj se te ne zdi, da bi mogel ankrat se ment tudi kaj od kulture, od politike, od kontrabanda ali pejo od bab jen vse sorte soraj.

— Viš, gluh ke me zmisles: znaš de je mogla podpisat, de ne bo šla h filmi jen tudi de ne bo neč povedala jen nanka pisala ke je vsega vidla kadar je bila kraljica al — kako fej rečejo — sahica!

— Zatu jej pejo dajo dosti dnarja, de bo moucala. Vides, pr njej pride prou do velave tisti pregovor de moucanje je zlatu. Se zna, moucanje nekej vela, če kej znaš. Če neč ne znaš, te tudi moucanje neč ne pomaga, te ga nobeden ne plača.

— Ja, ja! Zatu pejo tisti ke neč ne zna jo toliko več govori. — Ma fej je mogla videt jen slisat vseh sort, de ji toliko plačajo, samo de mouci!

— Veš de! Ma se gre tudi za čast. Kašno figuro be naredu šah, če be mogla jet uana ukul proset al pej migat h filmi! Kralji so zmiri dobro poskrbeli za tiste babe, s katerimi so spali magari samo an bot.

— Se zna. Uani naredijo take reči zmiri nobel. Se ne šika, de be šla ana eks kraljica h filmi jen de be tam delala tiste skandale, koker se slisi tam u Hu litudu.

— Vides, jen pole še pravejo, de po stanajo ledje zient zastran mizerjel. Jest be reku, de postanejo se bol od mejo nou. Tisti ke jemajo dnarja ku peska se zmislejo vseh sort divertimentu jen pole se vsega nastefajo jen ne znajo več kej be delali jen se vržejo u kravo.

— Si vidiš? Ana mula od sternalet let je zabodla ta četrtga ali petga moža od soje matere.

— Tam u Prati so pejo naredili tasega hu diča samo zastran anga buža!

— Pravejo, de pr filmi je vse reklam. Se poročavajo jen locavajo samo zastran reklame, de hodoje ledje bol u cine. Vidi, mula jema zdaj sternalet let, nardili jej ne bojo neč; ma si misles kašen reklam bo, če be nardili an film s tisto mulo!

— Sej, sej! Mogoče ga je ubila zatu, ke ledje ne hodoje več toliko u cine jen gledajo rajši televizijo. Tu je dosti bol poučeno. Danno reč lasja radopja, tele meč, šan remo, muzikjere...

— Ja, ja! Ledje so že tako šempjasti, de hodoje gledat, kako se drugi jagrajo. Manka samo se, de be kazali, kadu je narbol priden za jegrat pandola.

— Ma kako govoriš? Ma kej ne znaš, de je televizijo kulturna reč? Tam se navadeš koiko govor je nardila Tr jestina leta 1924, kako se je takrat klicau portir jen kašne hlače je nosu sodnik, pole se navadeš, kašne kravate je nosu autor od Valencia jen ki je kopavau srace jen po cem, pole vides, kako se narbol hitro olupe jaj ce, pole...

— Nehej, dej! S temi tojmi čakolami od bab jen od televiziona smo ponucali se ves prostor, ke nam ga od odgur, jen zdej se ne moremo več ment od kulture, koker sm mislu skraja.

— Neč ne stri, Jakec! Kultura lahko tudi počaka za drugi bot.

KAKO SI JE 10-LETNI ROBERT STORM ZAPRAVIL SIMPATIJE TELEVIZIJSKIH GLEDALCEV

Ameriški «čudežni otrok št. 1» vložil tožbo proti svojim staršem

Potem ko je v oddaji «Odnehaš ali nadaljuješ» dobil 192.000 dolarjev, so mu starši prepovedali nastopati - Mnenje psihiatrov in pravnikov

Desetletni Robert Storm, ki je lansko leto nastopil v oddaji «Odnehaš ali nadaljuješ» v ameriški televiziji, si je s svojimi odgovori priboril veliko imetje. Hladnokrvno in z veliko rutino, kot da bi bil rojen na odrju, je deček v trenutku odgovoril na najbolj zapletena vprašanja, ki so se vseučiliškim profesorjem za dajala nemalo preglaiv.

«Med katere astronomske faktore je Francoz Messier zvrstil številko 13, ko je kataloiziral zvezde-meglične?»

Koliko je kvadratni koren iz 4.096.300.000?

Vprašanja so sledila vprašanjem, druga težja od drugih. Dvajset odstotkov od milijonov gledalcev, ki so sledili oddaji, sploh ni razumelo postavljanih vprašanj, kaj še, da bi lahko na pamet odgovorili nanje.

V hermetično zaprti stekleni kabini? Je sedel desetletni Robert in kot iz rokava spal točne odgovore. Seveda je kmalu postal popraren, pravcata senzacija, o katerem je govorila vsa Amerika. Na vprašanja, ki jih je sestavilo pol ducata ameriških vseučiliških profesorjev s treh univerz, je odgovoril v manj kot 30 sekundah! V nekaj minutah je tako zaslužil 64.000 dolarjev.

Predstavljamo vam vesele planšarje, ki bodo v nedeljo nastopili v Avditoriju na azabav-nem popoldnevu, ki ga prireja Glasbena Matica

KRATKE KULTURNE VESTI

Isidora Sekulić umrla

V soboto, 5. aprila je v Beogradu umrla Isidora Sekulić, znana srbska književnica, ki so jo v ponedeljek pokopali na topičerskem pokopališču. Rodila se je v Motornu (Bačka) pred 81 leti. Solala se je najprej v Novem Sadu in nato v Som-boru, potem pa je študirala fiziko in matematiko v Budimpešti. Ko se je vrnila v domovino, je bila delodajna za učiteljsko višji ženski šoli v Pančevu, nato je bila premišljena v Sabac, Beograd in končno v Skoplje. Med prvo svetovno vojno, ki jo je preživel v Sokobanji in Beogradu, je sodelovala pri političnem listu «Sloven-ski Jug», potem pa je začela poučevati na drugi ženski gimnaziji v Beogradu.

Leta 1922, potem ko je že obvladala več tujih jezikov in mnogo preprovala, je odšla v Nemčijo, kjer je doktorirala na eni izmed tujkajšnjih univerz. Se naprej je mnogo potegovala tudi kot predstavnica jugoslovanskih ženskih organizacij na razne mednarodne kongrese. Do konca svojega življenja je živela v Beogradu, kjer

je neustudno delovala na področju književnosti. Po osebohoditvi je postala članica Srbske akademije znanosti.

Več kot 50 let je sodelovala v kulturnem življenju svoje domovine. Pisala je članke, prevajala in objavljala svoja lastna dela. Leta 1909 je izšla njena prva knjiga «Sopotnik», štiri leta kasneje pa «Pisma iz Norveške», eden najboljših primerov v srbski potopisni književnosti. Sledila so druga dela, po drugi svetovni vojni se «Zapiski o mojem narodu», «Monografija o Njegosu», obnovljena izdaja potopisa «Pisma iz Norveške» ter vrsta kritičnih člankov in ocen v številnih srbskih in hrvatskih časopisih. Zaprtila je veliko književno dedščino, ki ji je priborila častno mesto ne samo v srbski temveč v jugoslovanski književnosti sploh.

Kipar Ivan Meštrović, ki živi v Ameriki, je bil pred časom naprošen, da ob 450-letnici rojstva Martina Držića izdelata temu znamenju domotinskemu pisatelju spomenik. Odbor za proslavo 450-letnice pisateljevega rojstva je v teh dneh dobil pismo Ivana Meštrovića, v katerem je bila priložena skica izdelanega spomenika iz mavca. Spomenik je visok okoli tri, širok pa okoli meter in pol. Meštrović predlaga v svojem pismu, da bi podstavek za spomenik napravili iz sivca jadranskega granita ali pa iz kamna z otoka Brača. Bronasti odliv Držićevega spomenika bo napravila livarna za umetnine v Zagrebu.

Prejeli smo

Milentije. Popoviz. O politiki in ciljih razvoja jugoslovanskega gospodarstva od 1957 do 1961, leta — Politična knjižnica št. 29 — Cankarjeva založba — Ljubljana.

VSAKA LETNA DOBA TERJA SVOJE...

Zimsko obleko bo treba pospraviti, toda kako?

Da bo dela najmanj, da pa bo smolrno

Letošnja pomlad, mislimo na ono pravo pomlad, ki nam nosi cvetje in toplejše dneve, nikakor more priti, tako da smo se vedno oblečeni malone kot pozimi. Vendar to ne bo moglo trajati dolgo in pomisliti bo treba na ona dela v hiši, ki so s tem v zvezi. Zimsko obleko bo treba pospraviti. Kako bomo to opravili, da bo najboljše in tudi najlažje opravljeno?

Najprej bomo pospravile kožuhovino spravimo, pogledmo, če ni morda kje podloga razgrajna, ali če niso šivi popustili. To takoj popravimo, da bo plašč prihodnjega jesa nered. Morda pa je plašč oguljen in potreben temeljitejšega popravila. Morda bi bilo iz njega bolje predelati krznenno jopico — tedaj tega ne odlašajmo za začetek prihodnje sezone, ampak ga odnesimo čimprej h krznarju.

S tem smo s krznom opravile. Tudi ostalo zimsko obleko: plašče, volneno perilo in obleko moramo spraviti na varno ali v garderobo ali v omare. Preden zimsko obleko spravimo v omare, jih moramo dobro prezračiti in znotraj dobro zbrizati s terpentinom. Za shranjevanje plaščev so zelo primerne nalasce za to izdelane najlonске vreče, ki jih lahko neprodušno zapremo. Te vreče sicer niso tako drage, vendar jih vsaki ne moremo nabaviti vprav za vsoto družino. Tedaj si pomagamo z vrečami, ki smo jih napravile iz časopisnega papirja. Te vreče sesujemo na šivalnem stroju ali pa zlepi-mo, tako da plašče zares neprodušno zapremo in s tem zavarujemo pred nadležnimi in nevarnimi molji. Plašče v omari obesimo, ne pa polagamo enega na drugega, ker se v takem primeru od dolgem stanju volna lomi.

Večina nosenic se med no-sečnostjo odebeli, debelost pa tudi navadno po porodu ne izgine. Debelost ni znaki zdravlja in znano je, da so debeli bolj podvrženi boleznim kot pa ljudje, ki imajo normalno telesno težo. Predelava nosenčica bo imela več težav v nosečnosti in pri porodu in tudi otroci debelih mater niso bolj zdravi kot ostali otroci.

Priporočljivo je torej, da se nosenčica ne odebeli preveč. To bo dosegla tako, da med nosečnostjo ne bo pretrajno jedla ter da bo pazila na sestavo hrane. Če je bila njena telesna teža pred nosečnostjo v odnosa na njeno višino iz-šod normalne, bo nosečnost izkoristila v to, da se bo odebelila, saj je znano, da je med nosečnostjo apetit povečan. Če je pa bila prej predebeli, sme nekoliko skušati, seveda le s pravilnim načinom prehrane; nikakor pa ne z jemanjem različnih zdravil na svojo roko.

Zena normalne telesne teže se med nosečnostjo zredi za 10 do 12 kg. Od tega odpade na otroka 3 in pol kilograma, na posteljico pol kg.

ZDRAVNIŠKI KOTIČEK

Koliko naj tehta noseča ženska

Večina nosenic se med no-sečnostjo odebeli, debelost pa tudi navadno po porodu ne izgine. Debelost ni znaki zdravlja in znano je, da so debeli bolj podvrženi boleznim kot pa ljudje, ki imajo normalno telesno težo. Predelava nosenčica bo imela več težav v nosečnosti in pri porodu in tudi otroci debelih mater niso bolj zdravi kot ostali otroci.

Priporočljivo je torej, da se nosenčica ne odebeli preveč. To bo dosegla tako, da med nosečnostjo ne bo pretrajno jedla ter da bo pazila na sestavo hrane. Če je bila njena telesna teža pred nosečnostjo v odnosa na njeno višino iz-šod normalne, bo nosečnost izkoristila v to, da se bo odebelila, saj je znano, da je med nosečnostjo apetit povečan. Če je pa bila prej predebeli, sme nekoliko skušati, seveda le s pravilnim načinom prehrane; nikakor pa ne z jemanjem različnih zdravil na svojo roko.

Zena normalne telesne teže se med nosečnostjo zredi za 10 do 12 kg. Od tega odpade na otroka 3 in pol kilograma, na posteljico pol kg.

Nove modne linije in vprašanje mere

Lahko je bilo govoriti o novih modnih linijah, dokler je bila žima in so debeli plašči pokrivali naše obleke. In zdaj, ko smo tukaj na kratko povedali nekaj osnovnih pravil, ki jih našim čitateljem priporočamo.

Gre nam za izbiro med tako imenovano «evrečasto», strazepno in pa še tradicionalno linijo epo telesu. Naj takoj pomenimo, da smo odločeno proti vsakim takim modnim novostim, ki pretirano poudarjajo tako prso, drugo kot tretjo modno linijo. Ni smo pa seveda s tem proti novi modi.

Nasprotno! Mnenja smo, da bodo mnogim vrčaste obleke ne samo všeč, temveč da jim bodo skrole marsikatero pomankljivost pri njihovih postavah. Tudi pri liniji strazepav se bo morda našel kakšen model, ki bo sprejemljiv vsaj za mlada dekleta in žene. Iz-bira sicer ni preveč velika in bogata, a z dobro voljo se bo našlo kaj primerne.

Torej najprej nekaj besed o evrečasti liniji. To so obleke, plašči in kostimi brez pasu ali pa s pasom na bokih. Takšna linija ustreza vsem vitkim postavam, ki imajo o-sek pas in ki jih tudi sicer narava ni preveč bogato obdarila. Toda tudi manj vitke ženske si jo bodo lahko privoščile in bodo dosegle celo to, da bodo videti v takšni obleki bolj vitke in visoke. Seveda bodo morale skrbno izbrati kraj in se tudi potem se s šivijo posvetovati: «Vrečaste» obleke so pa odločno neprimerne za bolj debele ženske, kot tudi za one, ki imajo široke boke.

Lahko svetel komplet, ki spon-minja na mornarčka

«Linija strazepav teži po našem na tem, da bi ženske napravila bolj drobne in nežne (čevra nismo prepričani, da

KUHINJA

Jetrni cmoki: Jetrca drobno zreži in pregrni, medtem na olju zarumeni čebulo, peteršilj in daj jetra. Razmešaj toliko, da spremeniš barvo, nato ohladi ter premešaj jajca, siri majaron, tešen in drobtinice. Zmes pusti nekaj časa stati, nato oblikuj cmoke in jih v juhi zakuhaj.

Limonova omaka: Na olju blede zarumeni sladkor in dodaj moke. Iz tega napravijo svetlo prežganje, ki ga razrediš z mrlo vodo. Dodaj še sok limone, po okusu sladkajja ter prav malo soli. Kuhaj še nekaj časa, da se zgosti in nato serviraj.

DROBNI NASVETI

Vrata škripajo. To je posebnost neprijetno in ni nič kaj lepo. Da si bomo to nezaželeno «glasbo» prihranili, vrata privzdignemo in tečaje nadgrnemo z grafitom, tudi z navadnim mehkim svinčnikom; če pa hočemo tečaje namazati s tolsko, je bolje, da jih namazamo z vazelinom kot pa z oljem.

Surove krompirjeve lupke operemo in jih posušimo. Služili nam bodo kot odlično sredstvo za čiščenje stekla, zlasti steklenic, ki imajo stare madeže.

DRUGI NASVETI

Če imate v kuhinji stare, ne uporabljajte več. Če imate stare, ne uporabljajte več.

Če imate v kuhinji stare, ne uporabljajte več. Če imate stare, ne uporabljajte več.

Če imate v kuhinji stare, ne uporabljajte več. Če imate stare, ne uporabljajte več.

Če imate v kuhinji stare, ne uporabljajte več. Če imate stare, ne uporabljajte več.

Če imate v kuhinji stare, ne uporabljajte več. Če imate stare, ne uporabljajte več.

Če imate v kuhinji stare, ne uporabljajte več. Če imate stare, ne uporabljajte več.

Če imate v kuhinji stare, ne uporabljajte več. Če imate stare, ne uporabljajte več.

Če imate v kuhinji stare, ne uporabljajte več. Če imate stare, ne uporabljajte več.

Če imate v kuhinji stare, ne uporabljajte več. Če imate stare, ne uporabljajte več.

Če imate v kuhinji stare, ne uporabljajte več. Če imate stare, ne uporabljajte več.

Če imate v kuhinji stare, ne uporabljajte več. Če imate stare, ne uporabljajte več.

Če imate v kuhinji stare, ne uporabljajte več. Če imate stare, ne uporabljajte več.

